

ВИНО ПИЯТ -ПЕСНИ ПЕЯТ

**ЛЮБИМИ ПЕСНИ
на Винената партия**

**Благоевград
2009**

Ще дойде време към 2000-то лето от рожденияето на Христос Човечеството да има и такава партия, която да прослава виното и чрез Него в Света ще се раждат идеи всеполезни, а символ ще им е веселието!

И нека се знае от нине, и да се знае до нине, дека лебот е за телото, а виното за душата.

Из Евангелието на Лукасия, глава XX

И да се знае, дека виното е ключалката, през която се надниква во сърцето!

И да се знае, дека с вино и песен животът е по-лесен!

И да се знай, че старите пияници са повече от старите лекари!

Свети Птифон Зарезан

Из Дионисиевата клетва:

- Да пия божието питие по всяко време и при всички случаи.
- Да обичам виното така, както обичам децата си.
- Да пазя виното така, както пазя очите си.
- Да споделям виното с ближния си.
- Да проповядвам навсякъде, че виното е любов, любовта е вино.

Из Дневника на Винената партия:

- Чрез виното да забравим злото.
- Каща без бочва не е каща.
- Чрез червено вино към розово бъдеще.
- Който не пие с нас, не е в час.
- Глътка хубаво вино е като целувка на обичана жена.
- Земята ще е рай, когато има вино без край.

ВИНЕНА ПАРТИЯ
/Химн на винената партия/

Във виното, майко, истината е,
Във виното, майко бело, цървено.
Имаме ли вино - весело ни е,
немаме ли вино - тъжно, тъжно е.

Припев: Винена е нашта партия,
хубава е, майко, весела.
Винена е нашта партия,
истинска е както виното.

Винаги с Трифон лозе кроиме,
кроиме го, майко, и наричаме:
„Ой ти лозе, лозе, щедро ти бъди -
бъчвите ни с руйно вино напълни.”

Припев:.....

Вино – кръв Христова, огън чудесен,
на мечтите рай си, на грижите – балсам.
Вино, я наздраве, с чаши да пием..
Любовта е вино, виното – любов.

Припев:.....

текст: Димитър Янев, Борис Сандански
музика: Димитър Янев
аранжимент: Димитър Динев

**ВИНОПО Е ЛЮБОВ – ЛЮБОВПА Е ВИНО,
НО КАКВО СА ТЕ БЕЗ ПЕСЕНПА!?**

В дългия керван от години и векове две велики магии са маркирали животейските съдбини на човечеството: ВИНО и ЛЮБОВ!

ВИНО и ЛЮБОВ – две магии, дарени от Сътворителя, за да има за какво да се живее!

ВИНО и ЛЮБОВ – това са две благини, които изпълват със съдържание съдбовната чаша на живота!

Но какво са те без песента?

И в древни времена, и сега песента е тяхната благочестива спътничка и в беди, и в радости, един бял друм в света на радостите и мечтанията.

Приятели, да тръгнем по този бял друм.

Книгата, които държите в ръцете си, е едно малко кътче от необятната градина на песните, потвърждаващи, че виното е любов, любовта – вино: най-сладките опиати, идващи от всевечността, пресичащи настоящето и отправени към идното.

Ръководството на Винената партия подбра в тази книга само едно скромно букетче от песенни бисери от песенната градина на Пиринскаия край, колкото за малко есенция към сътворението на незнайния народен творец за виното и любовта.

Тази книга, Приятели, да приемам като една почит към тези, които са се грижели и грижат за лозята, които са правили и правят вино, за да е честита трапезата и на сиромах, и на богат. Една сакрална почит и към тези, които с незнанините си имена са осмислили и днешното ни битие с непомръкващи мелодии и ритми...

И заедно с мен, Приятели, да отправим думи на благодарност и към тези, които с щедростта си направиха възможно тази книга да е в ръцете ви.

И никога да не забравяме, че ВИНОПО, ЛЮБОВПА и ПЕСЕНПЕ за тях, са ПРИЕДИНЕНИЕПО, осъществяващо връзката между НЕБЕСНОПО и ЗЕМНОПО.

инж. Иван Лулейски
Председател на Винената партия

ВИНО ПИЯТ – ПЕСНИ ПЕЯТ **/ЛЮБИМИ ПЕСНИ НА ВИНЕНАТА ПАРТИЯ/**

Боже, що песни са сътворили знайни и незнайни песнотворители за лозата, гроздето и виното! Те са един приказен букет, възхваляващ веселието, радостта и магичното опиянение от живота. Тези песни са оня сладък привкус, който осмисля човешките съдбини и стремления. Тези песни са своеобразни химни, повдигащи дух и изпълващи сърце и душа с празничност. Те се пеят на сватби и кръщенета, на рождения и именни дни, пеят се по дворове и кръчми, на нива и на планина, любими са на млади и стари. Любими са и на Винената партия и нейните членове, и на всички, на които веселието е смисъл на живота.

В много от тези песни светите неща ПРИРОДА – ЖИВОТ – ВИНО са в триединност, както са в триединност трите дъщери на светата мъдрост София – Вяра, Надежда и Любов. В тези песни очите на пиринските девойки са “черешови”, стройни са като “тополи”, веждите им са “гайтанени”. В тях се пее за младост и сила, за борби народни, за природни щедрости. Не е пропусната и гората, която винаги е “хайдушка” и “закрилница” и освен това “мирише на младост”. Народният певец и знайният автор вкарват и вята из тези гори, който трябва да “разлюля гора зелена”, а понякога и да “разтопи бели снегове”, за да може момък да отиде в Драма, за да занесе на болно либе понуда “бело ми грозде с лозата, мелнишко вино цървено”. Горе в небесните висини се появява и “облаче ле бяло”, което млад гурбетчия в чужбина го пита откъде идва и не е ли видяло “бащини ми двори” и не е ли чуло “майка да говори”. Облачето не отговаря, но нищо, нататък в песента се казва, че много вече е минало и малко остава за гурбетчията, че “наближава в село да се върне – казва той, .. в село да се върна, майка да прегърна”.

Това облаче, както и другите облаци, са високо, а по ниското пък падат мъгли, както е в песента “Темна е магла паднала” и то не другаде, а “низ тая гора зелена, низ тая Пирин планина”. По тази причина една Яница е “пътя съркала” и добре, че са се намерили трима овчари да я спасят. Янка им казала с благодарност “братя да сте ми”. Харно, ама овчарите не били съгласни, че си имали сестри и й отвърнали, че “първо си либе немали”. В друга песен пък една девойка, Сладуна, според песнотворецът е “сладка ябълка”. Незнаен певец повод за възхищение открил в две букови дървета, които чак до висини са се били прегърнали в любов. В този раздел от песни геройства се извършват от споделена любов, сърца се обливат в “солзи” от неизказана обич, веселост и радост чезнат в усамотяване, но и от гордост, както е усамoten и горд и еделвайсът, цвете, което цъфти там, горе, където “пътник нивга не минава”.

Безспорно любовта във всичките ѝ състояния на обич, ревност, уважение и себеотдаване, стои на висок пиедестал сред любимите песни на Винената партия. Боже, с какви ли не сравнения си служи знайният и незнайният песнотворец, за да обрисува в думи и глас това велико чувство! Един момък се жали на майка си, че на сърце му лежи “една люта змия”, но “не ми била люта змия, мамо, току е кара Севда”. И защо е люта змия? Защото “Седвините очи, църни са череши”, а “Седдините веги, мила мамо, морски пиявици”. Мъка и горест от такива очи и вежди се долавя и в песента “Не се бели, Маре море”. Момък говори на Мара: “Не се бели, Маре, мори, не се църви, не се толку, Маре мори, докарувай”, че го е болест хванала и моли Мара:

“Земи брадва, Маре, мори, разсечи ме,
направи ме, Маре, мори, два-три трупа.
Земи огин, Маре, мори, запали ме,
направи ме, Маре, мори, прах и пепел.”

Брей, какви пък са хубавици пиринските девойки! В песента “Карамфило, фило, моме”, Карамфил е не само много хубава, а и мириса на карамфил, макар че карамфил не носи като дружките си. А те, дружките и носят, “ала не мирират”. Мирише на карамфил Карамфил, а момък кара майка си да му я търси за жена, като и вика, че това трябва да стане “дорде ми е, мамо, дорде ми, дорде ми, стара ле мале, руба прилега, дорде сум, дорде сум, стара ле мале, младо зелено”.

Много мъка има и в песента “Сбогом мила”. В нея поради бедност млад момък тръгва са гурбет в чужбина и вика на русата си Стойна: “Дойде време, русокоса Стойне, яс от тебе да се разделя” по причина, че ще ходи на “тежок гурбет, тежка печалба”. Болестите често спохождат и младите и това понякога е голяма мъка за влюбените. В песента “болен лежи млад Стоян, болен лежи, ке умре”, а “над глава му младата невеста с машко дете во раце, солзи рони, солзите и капат по Стояново лице”. Често и майките създават мъки на младите. Една такава майка искала да прогони Георги, дошъл да види любимата си Лилияна. Майката на Лилияна го пъди, като казва, че “Лилияна е болна легнала и не може да стане”. Харно, ама Лилияна чула и извикала на майка си:

“Недей го лъга, мале ма,
яс сам си Георги любила,
и за него ке се ожена....”

Често пъти краят на любовта е раздяла и усамотение. Такъв край има и в песента “Проклет да биде”. Тук двама млади се проклинат с думите “скрекя да не виде кой пръв започна любов да води, две сърца да страдат”. Обаче не е така в песента “Не казвай, либе”, в която се говори и за вярност до гроб:

“За мене пролет не развива,
за мене цвете не цафти.
За мене ти си първа любов
И последна ке ми бидеш ти.”

В песен “Ах, къде е мойто либе” пък девойката пита, къде е либето и: “дали мисли то за мене, яс за него сам родена и за него яс ке умра” – декларира с думите на песента. А в “Китчице, китчице” нещата са по-други. Тук момък се обръща към Китчица, буйна лобода, с молба да му даде нож да се убоде и то защо? Ами “Заради, заради вашта махала”, че в нея “имате, имате, имате моми хубави, а момците, момците, момците ви са глупави, не знаят, не знаят моми да любат”.

Много е известна и песента, в която момък казва на девойка, че като нея “бела и цървена нигде не е видел” и я пита: “дали си гъркина или македонка, цел свет да се чуди на твойта убост”. В песента “Айде да идем, Яно” момък от Горни Порой иска да прильже любимата си, като обещава да и купи от пазара “шам шамия” та тя да я носи, той да я гледа. Има и песни, в които някои моми се правят и на лъжливи. Опитва се да лъже и една вера, ама любимият и не и вярва и й вика:

“Лажи, лажи, Вере,
лажи кой ке лажеши,
само мене, Вере,
немой да ме лажеши...”

В “Йовано, Йованке” Йована “край Вардаро платно бели”, а любимият и я упреква: “Яс те тебе чекам, мори, дома да ми дойдеш, а ти не доагяш, душо, сърце мое, Йовано”. Чака си момъкът Йована и мъчно му е, но животът си е много мил, както е и в песента “Иска ми се да живея”. А още повече животът може би е по-мил в село Бреница, където “с вино карат воденица” и “мъжете там саечно пияни, а пък жените – лозя необрани”. Любовта е нещо, което няма край и е с неизвестно начало. Това уверява и песента “Красив роман е любовта”, а в нея любимия пита любимата си “дали са го чели /романа/ досега...”. Нататък той сравнява нейните устни само с “вино цървено”. В “Червено вино

снощи пих" един щастливец казва че така е пил, че "и капка не остана" и после морно чело е изстрил "в къдриците на Ана", като заявява, че заради тази Ана "не би желал дори и щерка на султана".

Всяко вино е хубаво, ама в песните най-много място е намерило руйното вино. Група попийнали питат стопани: "Имате ли вино, имате ли руйно вино, дайте го на нас". Добре, ама не се задоволяват само с виното, а питат и за друго, за моми: "Имате ли моми, имате ли малки моми, дайде ги на нас. И е без значение:

*"Малки ли са те,
малки или не,
щом се казват малки моми,
дайте ги на нас..."*

Най-хубаво се пее в някоя стара кръчма. В една такава кръчма двама млади са попийвали чак до сутринта и момъкът доволен припомня на любимата си: "ти ми галеше косите и целуваше устните чак до сутринта". В песен за един рибар, един млад рибар пък пита девойка дали знае мрежи да плете, като не крие желанието си в мрежите и него да оплете, защото - по думите му - само така може да живее в радост, щастие и любов. Попийнал стопанин се връща у дома в песента "Стани ми, стани" и вика на любимата си: "Стани ми, стани, що ми сладко спиш, стани прегърни ме и си пак легни". Не е известно дали любимата му е станала и го е прегърнала или продължава да си спи, а може нещо и друго да се е случило. Известно е обаче, че понякога и чувствата заспиват. В песента "Заспали чувства" един, който все още е с чувства, говори на любимата си "заспали чувства в мен недей събужда, не наранявай болно ми сърце, че то без друго е наранено и вместо радост, скръбъ ми подари". Говори ѝ тези тъжни думи и все пак тайно той надежда таи, като я моли :

*"Вечер щом легнеш, погледни луната,
там ще да видиш моите очи.
Сутрин кат станеш, погледни росата,
там ще намериши моите сълзи..."*

Ех, живот, живот! И какво е животът без песен и музика... "Хей, запейте ми чалгии, песен мераклийска, да се сетам за младостта, да се вракя в сърце радостта" - това искат попийнали винари в кръчмата от оркестранти-чалгии, та да им е весело на "сърце и душа". Весело трябва да е и в "сърце и душа" и на домакин, на който в песента "Домакине, сипи вино", той трябва да сипе вино, че са му дошли добри гости, за да му съобщят, че "стадо ти се домакине, обягнило, аа, домакине, половина облизнило, снаа ти се, домакине, породила, аа породила машко дете". Момък пък в песента "Милено, либе" припомня на любимата си Милена като я пита:

*"Знаеш ле, либе, помниши ле,
кога се двама либехме
под чиковата върбичка...,
а сега:
"вечер щом легна да спия,
очи се полнят со солзи,
все за тебе, мила Милено."*

Младостта е като виното - кипи и лудува. В песента "Пуста младост" певци от Банско заявяват ,че "пуста младост, мамо, пуста младост не се достига, не се достига, мила мамо, не се връща", защото "младост тече, мила мамо, младост тече, мила мамо, като вода", а "старост дебне, мила мамо, старост дебне, мила мамо, като сенка".

С много хубост са дарени девойките по света, ама това, що го имат македонките, никъде не се среща. Поне това уверява песента "Македонско девойче", в която се пита

“дали има на овой бели свет по-убаво девойче от македонче?” И в самата песен се отговаря, че “нема, нема, не ке се роди по-убаво девойче от македонче...”

Едновременно с възхвала на виното, като извор на веселие и радост, в много от любимите песни на Винената партия се възхваляват и селища и географски райони. В една от тези песни мома Биляна бели платно на Охридското езеро, но случва се по това време минават винари “белограгияни”, които и дават вино за част от платното. Хубаво, ама Биляна не дава платно за вино, че платното и е даровно, но се съгласява, ако и дадат момчето, което води кервано. Варианти на тази песен са познати и от пиринско, като Биляна, а може и с други имена, бели платното си на Струма, на Места или на Влахинските езера в Пирин планина.

В много песни излиза на преден план чудният град Битоля. Певецът заявява “Битоля, мой роден край, в тебе сум роден, мене си ми мил”. В друга песен “Срещу Скопие Вардар лежи”, “Ой, Вардаре, македонски – пее певецът, - дур до Солуна ти я красиш Македония”. И тъй като реката е свързана и с народните борби за свобода, певецът и пожелава: “Люти рани на юнаци твойте води да лекуват”. Редом до Вардар стои и Скопие. Към този град певецът се обръща с думите: “Скопие, Скопие, чудно, ненагледно, твойта хубост в сърцата ни се крие”. Песента завършва с уверението, че Скопие и Македония едно са.

От Вардар, Битоля, Скопие, Струга македонският песенен полъх се пренася в Мелнишко. Тук в песента “Мелник” се обяснява защо Мелник е чуден град. Това е така, защото “Мелник пленява и обайва с прелест и мелнишко вино”. И още, че “Мелник е крепостта на Яне, царот на Пирин”.

Пее ли се за Мелник, то не може да не присъства и ненагледницата Ирин-Пирин планина и да не се поизброди чудният Роженски манастир. При Роженският манастир в песента “Там на тихата поляна” по-жив от живите “в хладен гроб почива Яне, машка ражба на Пирин”, който “там на тихата поляна, в Роженския манастир всеки ден възкръсва Яне, царот на Ирин-Пирин”. Когато Яне загива на Пирин в м. Папаз чаир, при него в друга песен долитат три сокола, които го карат да стане, че няма кой Македония да освободи. Соколите му дават дума, че ще намерят лек за раните му и му думат: “Първи сокол ке те носи долу край Вардаро, втори сокол ке те носи дури на Бело море, трети сокол ке те носи, горе в Пирин планина”, та “белким ти ке оздравееш, Македония да ослободиш”. Яне обаче е тежко ранен и им казва да го оставят, а “Македония други ке роди, ке я ослободат”.

В песента “Роженският манастир” има и надежда, но лъха тъга. Надежда и тъга има и в десетки още песни от Пиринския край. Нещо не е ли както трябва, хубаво е да се подхване песента “Ако зажалиш някой ден”. В нея песнопоецът предлага “ако зажалиш някой ден за драмска ракия” да прескочи с коня Шарколия в Драма и там “Моят татко ке ти налее, хайдушки песни ке ти попее”. Ако пък зажалиш за одринско вино, то пак с коня Шарколия, та в Одрин и “там моята майка ке ти налее, юначни песни ке ти попее”. И след като прогониш тъгата с драмска ракия и одринско вино нататък в песента идва ред и за момини устни, които често са по-жарки от вино.

Споменахме вече за Яне и Пирин, за Вардар, Бело море, Скопие, Битоля, Драма и Одрин. И всякъде е земя с “хубости и ненагледност”, с “гори зелени, неизбродни” и все с “кътища потайни”. Много са любимите песни на Винената партия, в които присъстват народни поборници за свобода и правда, които, докато са били живи са бродили из тези потайности, а сега бродят в песни за тях. Един от тези народни закрилници е Александре Турунджев. Според певецът “Църно му било писано на Александро Турунджев, шестнайсетгодишен войвода “който на седемнадесетата го хванали”. Този Турунджев войвода е толкова много обичан, че когато го извеждат от зандан и “му показая бесило, цяло се Битоля разплака”. Смайва с юначността си и Райна Попгеоргиева от Панагюрище,

която същива знамето на априлските въстаници. За нея се заинтересувал самият турски паша и поискал да я хванат и жива да му я доведат, та да я пита кой е ушил байрака и му е турил знака “Смърт или свобода!” Хванали я Райна и я отвери при пашата и тя смело му рекла: “Аз уших байрака, аз му турих знака”.

Борците за свобода не искат, ако загинат, да ги жалеят. Ранен войвода в песента “Ако умрам, ил загинам” заявява: “Не мой да ме жалите”, а “напийте се со руйно вино, скръшайте ги чашите”. Той не иска и поп да му карят, а моли верните си другари “вие на гроб да ми дойдете, оро да заиграте....”

В песента “Послушайте патриоти” Александър Охридски, който се е борил “на овой свет за свобода и човешки правдини” е затворен “во зандани” и се обръща към тези, за които се е борил:

“Ax, да знае мойта майка,
гробот ке ми го изкопа,
гробот ке ми го изкопа,
спремо ясното сонце
и на гробот ке напише:
тук почива мъченик
Александър Охридски.”

Едни са юнаците за народни дела, но има юнаци и за друго. В песента “Сите девойчиня” една щерка се жали на майка си, че “сите девойчиня са се омажили и убави момци зедоя”, а тя “най-малата, най-убава мома е останала без касмет”. Тя е взела младото бекрийче “що ми пие вино ем ракия” и неговият юначълък е “вес ден оди по меани”.

Един юнак броди из гората, друг е в механата, но всички са чада на македонската земя. Така е и в песента на именитата Васка Илиева, в която “всички” и “ние сме деца на македонската земя, на майката земя, на Македония” и още, че “и ние имаме право да живеем, както и другите животот що живеят.” Песента завършва с призива “Смърт или свобода за Македония, за македонската земя поробена”.

Арнаути сардичари пък сардисали лешовския манастир. Хванали игумена и го питат: “Кажи, попе, игумене, каде криеш комитите?” Пита го Гюзел паша, ама игуменът не ги издава и разсырден Гюзел паша запалва манастира. Бог да го прости манастира – отишъл на огъня, но “Бог да прости и Миле Попйорданов”. Този народен поборник и герой, брат на Орцето, участникът в солунските атентатори, е легнал болен. На глава му стои неговата майка и “жални песни пее, него споменува”. Тя му вика: “Стани ми, стани, Миле Попйорданов, твоите другари по сокаци одат, жални песни пеят, тебе споменуват....” Миле Попйорданов обаче не станува, а сестрите му в “църно облечени” се готвят:

“Сватба да прават, брата да женат,
брата да женат за църната земя...”

Широк свят е видяла и песента на Димитър Янев от Градево “Имала майка едно ми чедо”. Тя е за поборника Никола Калъпчиев, който е с “очи звездици, с лице трендафил”. Никола се вдигнал из Пирин планина и Рила, които му станали “в църните нощи закрила”, за да вее знамето на свободата и да се бори “с върли народни душмани”. И докато Никола е “в закрила из Пирин и Рила”, друг войвода, Костадин войвода, е тежко ранен и моли дружината си:

“Кога край село стигнете, с коня да не тропате, тропате,
с коня да не тропате, с пушки да не фърляте, не фърляте”,

че да не чуе майка му и да ги попита, къде е син й Костадин, Костадин войводата, капетано. А ако ги види, да и кажат:

*“Син ти се, майко, ожени, ожени,
син ти се, майко, ожени, ожени,
за една македонка, поробена....”*

Според известните песни, близки на сърце и гърло, е и “Море сокол пие”. В нея соколът е юнашко пиле и пие вода на Вардаро. Пие соколът и го питат:

*“Не виде ле, не виде ле
юнак да премине,
юнак да премине
с девет лути рани,
сите курищумени,
а десета рана, а десета
с нож е прободена....”*

Има поборници, които с “брат братуват”, с “благ благуват” и то така “мера според мера” и “вера според вера”. Такива юнаци денуват из “кътища потайни”, а нощ нощуват по “пътища незнайни”. И те понякога жалеят за “одринско вино”, “драмска ракия” и “солунска девойка”, ама повече им са мили техните “леле пушки огнебойки” и “саби халосии”. Но такъв е животът – и вино, и ракия се пие, и песни се пеят и за народ се умира.

Важно е, че всичко това го има!

МОЙ ГАЛАБЕ

Кога си гръгнах в тутина
Дафино, либе Дафино,
Покрай ваште порти поминах
Мой галабе, солзи пророних |²

Откажуващ ли либе откажуващ
От първа верна си любов,
Думите да си припомниш
Мой галабе назад да се вракяш |²

Вашиот чаир да пламне
и вашта кукя да изгори
и твойто ангелско лице
мой галабе в мояте ръце да падне |²

ЦВЕТИНИТЕ ОЧИ ЧЕРЕШОВИ

Цветините очи черешови
снощи ги видох разплакани. | 2
Снощи ги видох разплакани
разплакани още тъжовни. | 2

Дали ти е майка умрела
или е болен татко ти. | 2
Нито ми е майка умрела | 2
нито е болен татко ми.

Либето ми войник отиде
в тая града голема. | 2
Нито ми писмо той пише
нито ми aber изпраща. | 2

Затуй съм толкоз натажена
затуй съм толкоз разплакана. | 2
Либето ми войник отиде
во тая града голема.
Нито ми писмо той пише
нито ми aber изпраща.

ХУБАВА СИ, МОЯ ГОРО

Хубава си, моя горо,
миришеш на младост,
но вселяваш в сърцата ни,
само скръб и жалост.
Който веднъж те погледне,
тойечно жалее,
че не може под твоите
сенки да изтлее.

А комуто стане нужда
веч да те остави,
той не може, дорде е жив,
да те заборави.

ДУЙНИ МИ ДУЙНИ

Дуйни ми дуйни бел ветре,
разлюляй гора зелена,
разтопи бели снегове.
отвори пътя за Драма,
за Драма искам да ида
В Драма искам да ида,
там имам либе болничко
понуда да му занеса.

жълта ми дюла с листата
бело ми грозде с лозата.
Бело ми грозде с лозата
вакло ми ягне с овцата
мелнишко вино червено.
Дуйни ми бел бел ветре
отвори пътя за Драма
в Драма искам да ида.

Я КАЖИ МИ ОБЛАЧЕ ЛЕ БЯЛО

Я кажи ми облаче ле бяло
от где идеш, где си ми летяло.
Не видя ли бащини ми двори | 2
и не чу ли майка да говори.

Що ли прави мойто чедо мило,
с чужди хора, чужди хляб делило.
Ти кажи им облаче ле бяло | 2
жив и здрав тук си ме видяло.

И носи от мен много здраве,
много мина мъничко остана.
Наближава в село да се върна,
да се върна майка да прегърна. | 2

ТЕМНА Е МАГЛА ПАДНАЛА

Темна е магла паднала | 2
низ тая гора зелена,
низ тая Пирин планина. | 2

Яница пакът сбъркала | 2
низ тая гора зелена,
низ тая Пирин планина. | 2

От долу идат овчари | 2
овчари млади чобани | 2

Яница отвари думаше. | 2
Овчари млади чобани
Вие ми пътът кажете. | 2

Янице моме убава | 2
ние си сестра имаме
първо си либе немаме. | 2

СЛАДУНО МОМЕ

Сладуно моме Сладуно,
Сладуно сладка ябълко
на хубост ненагледана
на сладост не наядена.

Сладуно моме Сладуно
Сладуно сладка ябълко.
Тебе те майка продаде
за една шепа жалтици.

За една шепа жалтици
и ситен дребен маргарин
Сладуно моме Сладуно
Сладуно сладка ябълко.

ЗАЙДИ, ЗАЙДИ ЯСНО СОЛНЦЕ

Зайди, зайди ясно солнце,
зайди помрачи се
и ти ясна ле месечино
бегай удави се.

Църней горо, църней сестро
двойца да църниме.
Ти за твойте листя горо
яс за моята младост.

Твойте листя горо сестро
па ке се повратат,
моята младост горо ле сестро
нема да се врати.

РАЗВИЙ СЕ ГОРО ЗЕЛЕНА

Развий се горо, горо зелена,
направи шума, шума голема. | 2

От тука ке минат затворниците,
затворниците македонците. | 2

Они ке ти кажат свойте правдини,
свойте правдини македонските. | 2

ДВЕ БУКИ

Видях два бука
прегърнати в гората,
прегърнати нежно
като влюбени в жар.
От корен до върха
увили се бяха
столетия пият любовен екстаз.

О буки казах им
Вие тъй сте прекрасни
все дружни във радост
и бедствия зли,
гръм, бури не плашат
прегръдките ви страстни,
дори и смъртта Ви нивка не дели.

ЕДЕЛВАЙС

Там далеч във планината.
В царството на вечния сняг.
Еделвайс цъфти усамотен
сред дивния вълшебен мир. | 2

Пътник нивга не минава
през теб любим и нежен цвят.
Еделвайс защо цъфтиш кажи
на никому ненужен си. | 2

ПЛАЧИ СЪРЦЕ

Аз искам да те забравя,
но сърцето ми плаче за теб. | 2 | 2

Припев: Плачи ти плачи о сърце,
за своята алфа плачи,
защото в света няма друга,
като нейните черни очи.

За мене си морка сирена
морякът удавник съм аз. | 2 | 2

Припев: .....

Безброй целувки ще ти пратя
по безкрайната морска шир. | 2 | 2

Припев: .....

ТРИ ГОДИНИ

Три години как се каня | 2
на печалба яз да идам
на печалба яз да идам
в чужда земя непозната.

На четвърта аз заминах | 2
жена деца аз оставил
жена деца аз оставил
стара майка да ги гледа

Дойде време да се вракям | 2
нема кой да ме посрещне
стара майка е умрела
синот своя не чекала.

На гроба й аз отидох | 2
свещи паля солзи роня.
Стани, стани стара мале
синот своя да посрещнеш.

НА СЪРЦЕ МИ ЛЕЖИ

На сърце ми лежи мила мамо
на сърце ми лежи,
ай на сърце ми лежи
мила мамо едно люта змия. | 2

Не ми било змия мила мамо,
не ми било змия,
ай не ми било змия мила мамо,
туй е кара Севда. | 2

Севдините очи мила мамо,
Севдините очи,
ай Севдините очи мила мамо, | 2
църни са череши.

Севдините веги мила мамо,
Севдините веги,
ай Севдините веги мила мамо,
морски пиявици. | 2

Севдината снага мила мамо,
Севдината снага,
ай Севдината снага мила мамо, | 2
тънка кат топола.

Иди ми я искай мила мамо,
иди ми я искай,
ай иди ми я искай мила мамо
белким ти я дадат,
ако не я дадат мила мамо,
сам ще си я зема

НЕ СЕ БЕЛИ, МАРЕ МОРИ

Не се бели Маре мори, не се църви | 2
не се толкуз Маре докарувай. | 2

Все кого си Маре море погледнала | 2
всеки му си Маре болест дала. | 2

Кому два дни Маре мори, кому три дни, | 2
а на мене Маре три години. | 2

Направи ме Маре мори сухо дърво. | 2
Сухо дърво море яворово. | 2

Вземи брадва Маре мори разсечи ме, | 2
направиме Маре два три трупа. | 2

Земи огин Маре мори запали ме, | 2
направиме Маре прах и пепел. | 2

КАРАМФИЛО ФИЛФИЛО, МОМЕ

Карамфило фил фило моме,
Карамфило фил фило,
ти карамфил не носиш моме
на карамфил миришаш. |2

Дружките ти носея моме,
дружките ти носея,
дружките ти носея моме,
ала не миришася. |2

Вез ден стоям на порти моме,
вез ден стоям на порти,
вез ден стоям на порти моме,
пушка държам во раце |2
да убиям тейко ти

Жал ме фана за тебе моме,
жал ме фана за тебе.
Жал ме фана за тебе моме
ке останеш сираче,
ке останеш сираче моме,
без майка и татко.

ЖЕНИ МЕ СТАРА ЛЕ МАМО

Жени ме мамо, жени ме,
жени ме стара ле мамо женен да ода. | 2

Дор де ми мамо, дорде ми,
дорде ми стара ле мамо руба прилега. | 2

Дорде ме мамо, дорде ме,
дорде ме стара ле мамо моми сакая. | 2

Дорде сум мамо, дорде сум,
дорде сум стара ле мамо младо зелено. | 2

СБОГОМ МИЛА

Сбогом мила, дойде време
яс от тебе да се разделам.
Яс пак беден роден съм без късмет,
се со мака, с тъга голема.

| 2

Дойдох тука като ябанджия,
далеко и от свой дом, и роден град.
Сърце плаче нигде скрекя немам,
тежак живот пуста печалба.

| 2

Дойде време Русокосо Стойне,
яс от тебе да се разделя.
Яс пак беден роден съм без късмет,
тежок гурбет, тежка печалба.

| 2

БОЛЕН ЛЕЖИ МЛАД СТОЯН

Болен лежи млад Стоян,
болен лежи ке умре,
над глава му младата невеста,
с мажко дете во раце.
Солзи рони, солзите и капат
по Стояново лице.

| 2

Стоян ми се разбуди,
на Невена говори,
ой Невено ты млада невесто
що ми лади лицето,
дали ситна роса подросува
или силни дождове.

| 2

А Невена му отговара,
ой Стояне мой стопане,
нито ситна роса подросуе,
нито силни дождове.
Мойте солзи по лице ты капат
от селански неправдини.

| 2

Снощи вечер край чешмата
селани се сбирая,
сбор сборея ты кога ке умреш
дете да ни удават,
а пък мене, много на далеко,
за пари да ме продадат.

| 2

ЛИЛЯНО МОМЕ

Лиляно моме Лиляно,
я стани рано при зори, | 2 | 2
либето си прегърни.

Не е излязла Лиляна,
най е излязла майка ѝ | 2 | 2
и си на Георги думаше.

Иди си Георги иди си,
Лиляна е болна легнала | 2 | 2
и не може да стане.

Недей го лъга мамо ма,
јас съм си Георги любила | 2 | 2
и за него ке се ожена.

КАНДИСУВАЙ ЛУДО МЛАДО

Кандисувай лудо младо
що дава майка ми,
майка дава, лудо младо
триста жалти жалтици,
татко дава лудо младо
една шепа църници.

Що да правам що да чинам,
кога е лоша майка ти,
не ти дава да залюбиш | 2
личните ергени.

Не мой Раде, не мой душо,
не фърляй толкова мерак,
два мерака, два севдака,
скоро одат во гроба
да се радва твоята майка,
нашта първа душманка.

ПРОКЛЕТ ДА БИДЕ

Проклет да биде скрекя да не види,
кой пръв започна, | 2
любов да води | 2
две сърца да страдат.

Често со него се скрекявам
сърце ми трепери, | 2
душа не ми дава, | 2
како да му прозборам.

Во Струмица на улица
пред него излезох,
гърбот ми го свърте
и тихо ми рече,
яс не те сакам,
яс си залбих друго либе,
залюби си и ти.

С очи насолзени
сърце нажалено,
отидох далеко,
проклет да биде скрекя да не види,
кой пръв започна
любов да води
две сърца да страдат.

НЕ КАЗВАЙ ЛИБЕ

Не казвай либе добра ноч,
не оди рано ти,
най сгодно време е ночта,
прекрасна е ноч за любене,
прекрасна е овай ноч за нас.

Сите спият, а ние сме сами
люби ме драги ти мене,
милувай, целувай безкрайно,
прекрасна е ноч за любене,
прекрасна е овай ноч на нас.

Яз знам дека друга любиш ти,
яз знам дека друга мамиш ти,
сърцето мое за теб е
и не си го давам яс на друг.

За мене пролет не развива,
за мене цвете не цъфти,
за мене ти си първа любов
и последва ке ми бидеш ти.

НАЗАД, НАЗАД МОМЕ КАЛИНО

Назад, назад моме Калино,
не мой да одиш подир мен,
пред нази има гора висока,
не можеш да я преминеш. |2

Ке се престорам на славей пиле
и пак при тебе ке дойда.
Гора ке прелитам, пак при теб ке дойда,
вечно твоя ке бидам. |2

Назад, назад моме Калино,
не мой да одиш подир мен,
пред нази има река дълбока,
не можеш да я преминеш. |2

Ке се престорам на риба мрена
и пак при тебе ке дойда.
Река ке препливам, пак при теб ке дойда,
вечно твоя ке бидам. |2

Назад, назад моме Калино,
не мой да одиш подир мен,
у назе има убава жена
и две – три дребни дечица. |2

Ке се престорам на църна чума
и пак при тебе ке дойда.
Жена ке умора, дечица ке гледам,
вечно твоя ке бидам. |2

АХ, КЪДЕ Е МОЙТО ЛИБЕ

Ах, къде е мойто либе,
дали мисли то за мене,
яс за него съм родена | 2
и за него яс ке умра.

Туй що рекох и пред двама
и кога си бехме сами,
како яс да те излажам | 2
по-добре яс да умра.

Коленичих яс пред него
и със сълзи на очите,
кажи, кажи верно либе, | 2
коя любиш освен мене.

Ах, блазе му на душата,
който люби верно либе,
той безценен камък носи | 2
и е верен чак до гроба.

КИТЧИЦЕ, КИТЧИЦЕ

Китчице, китчице,
китчице, китчице буйна лобуда. | 2

Дай ми нож, дай ми нож,
дай ми нож, дай ми нож да се убода. | 2

Заради, заради,
заради, заради Вашта махала. | 2

Имате, имате,
имате, имате моми убави. | 2

Момците, момците,
момците, момците Ви са глупави. | 2

Не знаят, не знаят,
не знаят, не знаят моми да любят,
сол знаят, сол знаят цвете да крадат.

ОЙ ДЕВОЙЧЕ

Ой девойче бело та цървено, | 2
като тебе моме нигде не найдох.

Каква майка беше, тебе що те роди,
тебе що те роди, толко убава. | 2

Дали си гъркиня или македонка,
цел свет да се чуди на твойта убост. | 2

Ела моме ела, ела ти при мене,
ние с тебе двайца да се вземеме. | 2

АЙ ДА ИДЕМ ЯНО

Ай да идем Яно, ай да идем,
ай да идем Яно в горния порой. | 2

Па да се пукат Яно, па а се пукат,
па да се пукат Яно душманите | 2
и твоите Яно, и моите.

Там ке ти купам Яно, там ке ти купам,
там ке ти купам Яно шам шамия. | 2

Ти да я носиш Яно, ти да я носиш,
ти да я носиш Яно, яс да те гледам. | 2

ЛАЖИ, ЛАЖИ ВЕРЕ

Лажи, лажи Vere, лажи кой ке лажеш,
само мене Vere, немой да ме лажеш. | 2

Яс си имам Vere, леле яс си имам,
яс си имам Vere, дор три болести. | 2

Първа болест Vere, леле първа болест,
първа болест Vere, Струмишки кафани. | 2

Втора болест Vere, леле втора болест,
втора болест Vere, в тугина ке одам. | 2

Трета болест Vere, леле трета болест,
трета болест vere, умирам за тебе. | 2

ЙОВАНО, ЙОВАНКЕ

Йовано, Йованке,
край Вардаро седиш мори
бело платно белиш,
бело платно белиш душо,
сърце мое Йовано.

Край Вардаро седиш мори
бело платно белиш,
все нагоре гледаш душо,
сърце мое Йовано.

Йовано, Йованке,
яс те тебе чекам мори
дома да ми дойдеш,
а ти не довагяш душо,
сърце мое Йовано.

Йовано, Йованке,
твоята майка мори
тебе не те пуша,
кай мене да дойдеш душо,
сърце мое Йовано.

ИСКА МИ СЕ ДА ЖИВЕЯ

Иска ми се да живея, | 2
да се смея и да пея.

Че живота е много мил. | 12

Щом се чуе гюрултия,
То се знае, че сме ние. | 2

Че живота е много мил. | 12

МАРИАНА

В село Бреница
с вино карат воденица,
живота там е
същински рай. | 2

Припев

Ой Мариана, моя малка Мариана,
аз ще те чакам чак до зори.

Мъжете там са
вечно пияни,
а пък жените
лозя небрани.
Припев:.... | 2

Да бях аз щъркел
или друга пойна птица,
гнездо бих свил си
в село Бреница.
Припев:.... | 2

КРАСИВ РОМАН Е ЛЮБОВТА

Красив роман е любовта,
написан без начало и без край,
започне ли, четеш го цял живот.

Не си ли чела до сега,
любима моя още тоз роман,
в сърцето си не го чувствуваши.

Не си ли плакала,
когато люляка цъфти,
не си ли чекала,
да дойде по-щастливи дни.
Красив роман е любовта,
написан без начало и без край,
започне ли, четеш го цял живот.

2

ЧЕРВЕНО ВИНО СНОЩИ ПИХ

Червено вино снощи пих
и капка не остана,
и морно чело аз изтрих
в къдриците на Ана.

2

Припев:

Не бих желал дори е щерка на Султата,
по устните ми щом гори целувката на Ана.

2

Да бях аз някой чародей
пред него да застана,
ще му поискам три неща
и първото е Ана.

2

Припев:

Иди си дневна светлина,
ела ти нощ желана,
че имам среща аз тогаз
с моята мила Ана.

2

Припев:

Баща и майка ми крещят,
какво от мен ще стане,
по дяволите да вървят
и аз при моята Ана.

2

Припев:

ГРАДИЛ ИЛИЯ КИЛИЯ

Градил Илия Килия, | 3
ах аман, аман, на пътя на кръстопътя. | 2

От долу иде Ирина, | 3
ах аман, амар, и на Илия думаше. | 2

Земи ме бачо Илия, | 3
ах аман, аман, във твойта тясна килия. | 2

Калугерица да стана, | 3
ах аман, аман, все черно расо да нося. | 2

Не може либе Ирино, | 3
ах аман, аман, калугерица да станеш. | 2

Че ти е руса косата, | 3
ах аман, аман, и ти играят очите. | 2

Косата ще си почерня, | 3
ах аман, аман, очите ще си укротя. | 2

Косата ще си почерниш, | 3
ах аман, аман, ала очите не можеш. | 2

ИМАТЕ ЛИ РУЙНО ВИНО

Имате ли вино. | 2
Имате ли руйно вино дайте го на нас. | 2

Руйно ли е то, руйно или не,
щом се назава руйно вино,
дайте го на нас. | 2

Имате ли моми. | 2
Имате ли малки моми, дайте ги на нас. | 2

Малки ли са те, малки или не,
щом се назват малки моми,
дайте ги на нас. | 2

Имате ли булки. | 2
Имате ли щедри булки, дайте ги на нас.

Щедри ли са те, щедри или не,
щом се назват щедри булки,
дайте ги на нас. | 2

Имате ли баби. | 2
Имате ли стари баби, дръжте ги за вас. | 2

Стари ли са те, стари или не,
щом се назват стари баби,
дръжте ги за вас. | 2

В ТАЯ СТАРА КРЪЧМА

На тая стара маса,
в тая стара кръчма
седяхме ние двама с теб,
чак до сутринта.

2

Припев:
Ти ми галеше косите
и целуваше устните,
чак до сутринта.

2

Аз знам, че ме обичаш ты,
но ты пречи гордостта,
чуй върни се ты ела
и стани моя жена.

2

Със нас са всички хора,
със нас е и целия свят,
седя и пия руйно вино,
чак до сутринта.

2

Припев:

ЖЕНИ ИМА МНОГО КРАСИВИ

Жени има много красиви по света,
но не всеки търси красивата жена.
Жени има безумни в любовта,
но пак всеки търси любимата жена.

Припев:

Всяка жена сърце която има,
може да люби без да е красива тя.
Всяка жена когато е любима
бързо пленява без да е красива тя.

| 2

Мъж, който търси красивата жена,
той ще остане измамен в любовта.

| 2

Мъж, който търси красивата жена,
той остава вечно нещастен в любовта.

| 2

Припев:

ТЕЖКА СВАТБА

Канят ме мале на тежка сватба,
на тежка сватба млад кум да стана.
Млад кум да стана на първо либе,
на първо либе, на първа севда.

Кажи ми мале, как се кумува,
как се кумува на първо либе, | 2
на първо либе на първа севда.

Я слушай синко стара си майка,
на първо либе не се кумува, | 2 | 2
на първо либе сърце се дава.

ПЕСЕН ЗА РИБАРЯ

Кажи, кажи малка моме,
знаеш ли мрежи да плетеш
и във мрежите си малка моме,
моето сърце да оплетеш. | 2

Ех зная, зная млади момко,
зная аз мрежа да плета
и в мрежите си бедни ми рибарю,
твоето сърце да оплета. | 2

Ех любила съм, любила съм,
но бях нещастна в любовта,
аз искам, искам да живея
в радост, щастие, щастие и любов. | 2

ТУМБАЛА, ТУМБАЛА ЛАЙКА

Циганка стара пуши с лула
и си спомня за младостта,
как с балалайка свирела тя,
чудната песен за любовта. | 2

Припев:

Тумбала, тумбала, тумбалалайка,
тумбалалайка свирела тя, | 2
чудната песен за любовта.

Тя живяла бедна и сама
във мечтите на любовта,
влюбени срещала по света
с радост си пяла тя песента. | 2

Припев:

Много приказвала тя за любовта,
топлила много сърца по света,
но не открила никому тя, | 2
чудната тайна на любовта.

Припев:

РАЗЛЪКА

Таз вечер празнувам разлъка,
скъп спомен по теб изживян,
налейте да пия от мъка,
едничкият смисъл е там. | 2

Защо ли те тебе залюбих,
защо те обикнах кажи,
защо ли си времето губих,
защо ли не пих до зори. | 2

Чрез вино лесно лекува,
безумно терзана дума
и спира сърце да тъгувва,
налейте да пия и руша. | 2

ТАМ ДАЛЕЧЕ

Там далече някъде на юг,
близо до Мали Махмуд,
седнал стария Ахмед
да си пушки наргиле,
плеснал три пъти с ръце.

| 2

Първата му носеше кафе,
втората играеше кючек,
трета свиреше с дайре
и му пее от сърце,
“аз съм млада ханъма”.

| 2

Сто жени да имаш като мен
и ханъми цял хarem,
стар си мили мой Ахмед,
стар си не го вдигаш веч,
аз съм млада ханъма.

| 2

НАЛЕГНЕ ЛИ ТЪГА

Налегне ли тъга, на морна ти душа, | 2
в Балкана ти иди славейчето сладко пей, | 2
на Драгиева чешма, мъката си разпилей.

Ела да видиш ти тоз прекрасен край. | 2
Водата как тече, пъстьрва как кълве,
тревата как расте, руйно вина как се лей. | 2

На високите скали скоро там се изкачи, | 2
простора погледни, чашата си напълни,
свободно отдъхни, либето си прегърни. | 2

СТАНИ МИ СТАНИ

Стани ми стани, що ми сладко спиш, |
стани целуни ме и си пак легни. |
2

Припев:

Ти си ми болка, ти си ми царя |
и на майто сърце ти си господар. |
2

Аз не те мразя, нямам зло сърце,
от сега нататък люби, когото щеш. |
2

Припев:

Искам да плача трябват ми сълзи , |
искам да любя, трябва ми сърце. |
2

Припев:

ЗАСПАЛИ ЧУВСТВА

Заспали чувства в мен недей събужда,
не наранявай бедно ми сърце,
че то без друго е наранено,
и вместо радост скръб ми подари. | 2

Вечер щом легнеш погледни луната,
там ще да видиш моите очи.
Сутрин щом станеш погледни росата,
там ще намериш моите сълзи. | 2

Чайките бели ще ми напомнят
за любовта ни, що ми подари
и край морето бродя аз самотен,
чаках да се върнеш отново пак при мен. | 2

Заспали чувства в мен недей събужда,
не наранявай бедно ми сърце,
нали ти дадох туй що поиска
и вместо щастие скръб ми подари. | 2

АЙ ЗАСВИРАЙТЕ МИ ЧАЛГИИ

Ай засвирайте ми чалгии,
една песен мераклийска,
да се сещам за младостта,
да се врати в сърце радостта. | 2

Припев:

Свирайте ми чалгии,
свирайте ми все от сърце,
празник ми е на душата,
сега пиям за младостта. | 2

Ай засвирайте ми чалгии,
тежка песна како животот,
очи солзи да наполнат,
душа моя да олекне. | 2

Припев:

Ай засвирайте ми чалгии, е
дна песна за младостта,
кога бех на 22,
сега съм на 70. | 2

ДОМАКИНЕ

Домакине добри гости ти дойдоя, | 2
а добър aber ти донесоя. | 2

Стадо ти се домакине обягнил, | 2
а половина облизнило. | 2

Жена ти се домакине прородила, | 2
а породила мажко дете. | 2

Домакине ако спиеш разбуди се, | 2
а ако пиеш развесели се. | 2

УМРЕАЛ БАТКО ГЕОРГИЯ

Умреял батко Георгия мори бабо,
умреял батко Георгия, | 2
за една чаша ракия.

Де що видел у село мори бабо,
па сакал да е негово.
Он е видеял шарени волове, | 2
па сакал да са негови.

Де що видел у село мори бабо,
па сакал да е негово.
Он е видеял убава невеста, | 2
па сакал да е негова.

Умреал батко Георгия мори бабо,
умреял батко Георгия,
не умреял от болест мори бабо,
най ми умреял от лудост.

МИЛЕНО ЛИБЕ

Милено либе, Милено,
последно писмо ти пишам,
последно писмо ти пишам |2
и друго нема да пишам.

Знаеш ли либе помниш ли,
кога се двама любехме,
кога се двама любехме |2
под чичовата върбичка.

Който си клетва наруши,
дано го господ накаже,
дано го господ накаже |2
три годин болен да лежи.

Вечер щом легна да спия,
очи се пълнят со солзи.
Все за тебе мисля Милено, |2
не можам да те забравя.

Яс ке те тебе забравя,
кога се върнат години,
кога се върнат години |2
отново бебе да стана.

ПО ФАБРИКИТЕ НА ГЕРМАНИЯ

По фабриките на Германия, Америка и Австралия,
по сите градови и села си тръгнахме на печалба.
Врати ми я клета тугино, врати ми я керката моя,
да не плачам за Камелия,
да не ронам солзи кървави, | 2
да не плачат очите мои.

Некому жената плаче, а на други братя и сестри,
по тебе Камелия аз плача рона солзи.
Врати ми я тугино, врати ми я керката моя, | 2
да не жалам за Камелия,
да не плачат очите мои,
да не ронам солзи кървави.

Некому скрекя и радост тугино клета донесе,
а на мене тага и жалост и пет години разделба.
Врати ми я клета тугино, врати ми я керката моя,
да не жалам за Камелия,
да не ронам солзи кървави,
да не плачат очите мои.

ПУСТА МЛАДОСТ

Пуста младост мамо, пуста младост,
пуста младост мила мамо не се стига,
не се стига милай мамо не се връща.

Младост тече мамо, младост тече,
младост тече мила мамо като вода. | 2

Старост деби мамо, старост деби,
старост деби милай мамо, като сенка. | 2

МАКЕДОНСКО ДЕВОЙЧЕ

Македонско девойче, китка шарена,
во градина набрана, дар подарена.

Припев:

Дали има на овой бели свет,
по-убаво девойче от македонче.
Нема, нема, не ке се роди,
по-убаво девойче от македонче.

Нема звезди по-лични от твойте две очи,
нокем на небо ден не раздели.

Припев:

Кога песен запее славей надпееш,
кога оро заиграш сърце разиграш.

Припев:

Кога коса разплетеш како коприна,
лична си по-лична от самодива.

Припев:

ЕДНО МАЛОЙ ДЕТЕ

Едно малой дете | 3
без майка остало. | 2
Едно малой дете
без майка остало. | 2

Кога пораснало | 3
за майка питало. | 2
Кога пораснало
за майка питало. | 2

Тате мили тате, | 3
где е моята майка. | 2
Тате мили тате,
где е моята майка. | 2

Твойта майка сине, | 3
во църната земя. | 2
Твойта майка сине,
во църната земя. | 2

То на гроб отишло | 3
со рачички рило. | 2
То на гроб отишло
со рачички рило, | 2
майка си открило.

ТУГИНАТА ПУСТА ДА ОСТАНЕ

Тугината пуста да остане,
що ме мен от либето раздели, | 2 |₂
що го любех време три години.

Сите печалбари си дойдоя,
само мойто либе не си дойде,
денем нокем на порти го чекам, | 2 |
само плачам и за него мислам.

Ке ве прашам плади печалбари,
не ли го видехте мойто либе, | 2 |₂
от печалба дома да си дойде.

На третата година писмо дойде
и пише нема да се върне,
на чужбина друга си залюбил | 2 |
и за нея той си се оженил.

АЙДЕ РАЗБОЛЕ СЕ МОЙТО ЛИБЕ

Айде разболе се майто либе во туга далечна.
Айде нема рода да го види, оти ке умре.
Айде нема близок да го види, оти ке умре.
Айде пратил писмо, мила майко, да го вида.
Айде яз да идам, мила майко, да го видам.
Айде немой керко, не мой душо, многу е далеку.
Айде немой керко, не мой мила, сме сиромаси.
Айде немой керко, немой душо, многу е далеку.
Айде ке продадам, мила майко, колан и гердан.
Айде яз ке идам, мила майко, да го видам.
Айде да го видам, мила майко, со него да умра.

СЕСТРА КАНИ БРАТА НА ВЕЧЕРА

Сестра кани брата на вечера,
айде, айде братко да вечераме. | 2
Вечерайте сестро не чекайте ме,
яз сум било сестро в механа. | 2

Яло пило сестро, сум се опило,
голем зулум съм направило. | 2
Сум заклал еден син на майка,
сега они барат кръвнинана. | 2

Айде, айде братко да вечераме,
за кръвнина братко колай бива. | 2
Сестра има братко девет сина,
едно сине сестра ке прежали. | 2

Цел нощ седи сестра солзи рони,
кое сине майка да прежали. | 2
Прежалила сестра най-малото,
най-малото сестра най-убавото. | 2

БЕЛИТЕ МАНАСТИРИ

Продават се мамо белите манастири,
белите манастири, мила мамо,
с черните калугерки. | 2

Никой се не наема манастир да купи,
манастир да купи, мила мамо, | 2
чаршия да отвори.

Най ми се наело младото еврейче,
манастир да купи, мила мамо, | 2
чаршия да отвори.

ОХРИДСКОТО ЕЗЕРО

Лихлида кайче веслаше,
в Охридското езеро,
на спротив нейде рибари, рибари,
рибари стари другари.
Рибари стари другари,
къртко веслайте кайчето,
да не ми прайте бранови, бранови,
ръцете да си отморам

Лихлида кайче веслаче,
в Охридското езеро | 2
тихо си песна пееше
“Биляна платно белеше”.

Лихлидо, моме Лихлидо,
ако ти прайме бранови
со весла ке ги скротиме, скротиме,
со любов ке те гледаме.
Не сакам да ги скротите
не сакам да ме гледате,
сакам си го езеро, езеро,
душата да си отморам.

Лихлида кайче веслаше
в Охридското езеро,
тихо си песна пееше | 2
“Биляна платно белеше”

ВЗЕМИ ОГИН, ЗАПАЛИ МЕ

Цела Битола я прошетах,
като тебе моме на найдох.

Припев:

Вземи огин запали ме, направи ме пепел,
да не одам, мило либе, подир тебе.
Вземи огин запалиме, направиме пепел,
да не гледам, мило либе, по тебе.

Очите ти черешови,
снагата ти елхова.

Припев:

Вегите ти гайтанови,
лицето ти ясно сонце.

Припев:

Още ли мома ке одиш,
още ли свето ге гориш.

Припев:

ЦАРЯ НА КРЪГЛАТА МАСА

Ой ти царю на кръглата маса,
каки где има готено винце. |
О но, но, но... О да, да, да.. ,
каки где има готено винце.

Бих изпил и пет и шест бутилки,
с една жена на моите колена. |
О но, но, но... О да, да, да.. ,
с една жена на моите колена.

Когато умра мен ме заровете,
в едно мазе с готино винце. |
О но, но, но... О да, да, да.. ,
в едно мазе с готино винце.

Мен ме поставете по средата,
а главата под туй що тече. |
О но, но, но... О да, да, да.. ,
а главата под туй що тече.

На вратата с тапи напишете,
че тук почива царя на пиячите. |
О но, но, но... О да, да, да.. ,
че тук почива царя на пиячите.

Поуката от тази песен е,
да пием докато умрем. |
О но, но, но... О да, да, да.. ,
да пием докато умрем.

БИЛЯНА ПЛАТНО БЕЛЕШЕ

Биляна платно белеше
на Охридското езеро.
Отдолу идат винари,
винари Белограгяни. | 2

Винари Белограгяни,
кортко карайте керванот,
да не ми платно сгазите,
платното ми е даровно, | 2
за свекър и за свекърва.

Биляно моме убаво,
ако ти платно сгазиме,
со вино ке го платиме
и бела лута ракия. | 2

Винари Белограгяни,
не Ви го сакам виното,
тук Ви го сакам момчето,
що керванот го водеше,
ще мехче носи на гърбо
и мене гледо под око.
Биляно моме убава,
момчето ни е сгодено
за него вино носиме,
недела сватба правиме,
момчето ке го жениме
за една мома убава.

БИТОЛЯ, МОЙ РОДЕН КРАЙ

Битола, мой роден край,
во тебе сум роден, мене си ми мил.
Битола мой роден край,
за тебе пеям от сърце знай.
Битола мой роден край,
аз те сама от сърде знай.

Много градови съм прошетал,
като тебе мил за мене нигде не найдох.
Битола мой роден край,
за тебе пеям мене си ми рай.
Битола мой роден край,
аз те сакам от сърце знай.

Ей роден край, кой би можел
сбогум да ти каже да не заплаче.
Битола мой роден край,
за тебе пеям от сърце знай.
Битола мой роден край,
за тебе пеям мене си ми рай.

ОЙ ВАРДАРЕ

Среде Скопие Вардар тече,
Вардар река разпеяна.

Припев:

Ой Вардаре Македонски,
от извора дур до Солуна,
ой Вардаре Македонски,
тия красиши Македония.
Дека Вардар поминува,
се ке радост донесува.

Припев:

Люти рани на юнаци,
твойта вода ги лекува.

Припев:

ДУНАВ, ДУНАВ

Дунав, Дунав бели Дунав,
ти си българска река
не видя ли ученичка
да се скита по брега.

Видох, видох млади момко,
преди малко беше тук,
а сега е вече мъртва,
тук във моите води.

На брега си тя остави,
пълна чанта със писма,
кой как мине да прочита,
да проклина любовта.

Снощи минах покрай вази,
часът беше точно три,
ти на портите стоеше,
кат ме виде и се скри.

Сбогом мила, сбогом драга,
аз отивам надалеч,
там дет птичките не пеят,
там дет любов не цари.

СКОПИЕ, СКОПИЕ

Скопие, Скопие чудно ненагледно,
твойта хубост в сърцата ни се крие,
в сърцата наши ти ни се лежеше,
но напролет зестра ни ги зеде. | 2

Твойот Вардар що сред тебе тече,
преди шест месеца той те отнесе,
природната сила за тебе не се смили,
Македония нема да заборави. | 2

Много народ без роднина остави,
без майки, татковци, братя и сестри.
Много народ от душеви згази,
стари, млади и на люлка деца. | 2

Много народ от цел свет ти дойде,
гледат охкат па и они плачат.
Много народ Скопие ти поцърни,
Македония нема да заборави. | 2

МЕЛНИК

Гледам Мелник, гледам и немея,
всякаш в мен са моите очи,
а сърцето иска да запея,
да възпее чудни красоти.

Може би вълшебник тук е минал,
срещнал е девойка от Пирин,
влюбил се във нея и за нея
сътворил е хубавия град.

Припев:

Мелник пленява и омайва,
с прелест и мелнишко вино.
Мелник е крепостта на Яне, |
царот на Пирин планина. | 2

Бели къщи, къщи чардаклии,
стръмни и високи брегове.
Твойта древна слънчева премяна
грее, топли моята душа.
Ти си бисер от гердана,
който кичи цялата страна.

Припев:

ТАМ НА ТИХАТА ПОЛЯНА

Там на тихата поляна,
в Роженския манастир,
в хладен гроб почива Яне, | 2
мъжка рожба на Пирин.

Припев:

Пирине, Пирине, запей надлъж и на шир, | 2
как Сандански е загинал на Папаз чайр.

И на гроба ясно пише,
наредено ред по ред,
докато човека диша,
да върви, върви напред. | 2
Припев:.....

И отхвърлил всяко робство,
тъмнината да тай,
и оттога на високо
да се пръскат рой искри
и от Струма шепот носи,
къде си ми Яне ти.

Припев:

Там на тихата поляна
в Роженския манастир,
всеки ден въскръсва Яне, | 2
царот на Ирин Пирин.
Припев:

КОГА ПАДНА НА ПИРИНА

Кога падна на Пирина,
ранен Яне Сандански,
долетея три сокола
и на Яне сбoreя.
Айде Яне со нас пойди
ние лек ке найдиме.

Припев:

Майка Македония | 2
за таков юнак лек ке найде.

Първи сокол ке те носи
долу край Вардаро.
Втори сокол ке те носи
дур на Белото море.
Трети сокол ке те носи
горе в Пирин планина.

Припев:

Белким ти ке оздравиш, | 2
Македония да ослободиш.

Ой Ве вази три сокола
в сърце люто съм ранен,
остайте ме тук да умра,
мен ме лек не лекува.
Македония други ке роди
ке я ослободат.

Припев:

Майко македонио, | 2
други да раждаш да те ослободат.

АКО ЗАЖАЛИШ НЯКОЙ ДЕН

Ако зажалиш някой ден
за драмска ракия,
прескочи с коня Шарколия,
там моя татко ще ти налее,
хайдушки песни ще ти попее. | 2

Ако зажалиш някой ден
за одринско вино,
прескочи с коня Шарколия,
там моята майка ще ти налее,
юнашки песни ще ти попее. | 2

Ако зажалиш някой ден,
за момини устни,
прескочи нощем портите пусти,
с одринско вино и драмска ракия,
с момини устни ще те опият. | 2

ПОСЛЕДНО ТАНГО

Едно танго ще танцуваме двама,
танго последно за нашата любов,
че любовта като сън отминава,
а тангото за спомен остава.

| 2

Припев:

Нима не чувстваш ти, че те обичам аз,
че твоите очи съм лудо влюбен аз.

| 2

Аз снощи минах край твоята стая,
прозорче светло блестеше в нощта,
обляна в сълзи ти нежно четеше,
навярно мойто последно писмо.

| 2

Припев:

Ах как жеднея за тези усмивки,
които ти от сърце ми дари,
а как копнея за тези целувки,
с които устните ти ми покри.

| 2

Припев:

ПЕСЕН ЗА АЛЕКСАНДЪР ТУРУНДЖЕВ

Църно му било писано,
на Александре Турунджеv,
шестнайсет годишен войвода
на седемнайста го фатия.

Го затвория во зандан,
во тия тесни долапи,
с чифте белези на раце
и дребен синджир на гуша.

Писмо му дойде от Стамбол
да си я види жената,
да си я види жената,
со тия дребни дечиня.

Го изведоя от зандан,
му показая бесило,
цяла се Битоля разплака
за Александре Турунджеv.

РАЙНА ПОПГЕОРГИЕВА

Айде провикна се турския паша от Панагюрище.
Кой уши байрака, кой му тури знака | 2
“Смърт или свобода”.

Нито я колете нито я бесете.
Жива ми я доведете.
Яз да я питам и разпитам
кой уши байрака, | 2
кой му тури знака
“Смърт или свобода”.

Айде провикна се Райна Попгеоргиева от Панагюрище,
щете ме колете, щете ме бесете,
аз Райна Попгеоргиева,
аз уших байрака, аз му турих знака
“Смърт или свобода”,
аз съм Райна Попгеоргиева.

АКО УМРАМ ИЛ ЗАГИНА

Ако умрам ил загина,
не мой да ме жалите,
напийте се с руйно вино,
скършите ги чашите.

| 2

Припев:

Е верни другари,
песна запейте, мене спомнейте.

| 2

Ако умрам ил загина
поп не мой да викате,
Вие на гроб да ми дойте
оро да заиграте.

| 2

Припев:

Ако умрам ил загина
ке останат спомени
що сум лудо лудовало
на младите години.

| 2

Припев:

ПОСЛУШАЙТЕ, ПАТРИОТИ

Послушайте патриоти,
да Ви кажа словото,
на Гергъовден бе затворен | 2
в църни, темни зандани.

Во зандани бех затворен
от проклети шпиони | 2 | 2
и не разбрани търговци.

Не мой да ме мачите
яс сум клети маченик
никой лошо не сум сторил
и на този овой бели свет,
сум се борил за свобода
за човешки правдини.

Ах да знае моята майка
гробот ке ми изкопа,
гробот ке ми го изкопа, | 2
спрямо ясното солнце.

И на гробот ке напише,
тук почива мъченик,
тук почива Александро | 2
Карагюлев Охридски.

СИТЕ ДЕВОЙЧИНЯ

Сите девойчиня мамо се мажия,
все убави момци зедоя,
а яс най-малата най-убава мома, | 2
си останах майко без късмет.

Яс си го зедох младото бекрийче,
що ми пие вино ем ракия,
вес ден ми оди лудо по меана,
все за тая пуста ракия. | 2

Вес ден ми оди лудо по меани
все за тая пуста ракия,
а кога се вракя либе от меана,
удри мавай, мавай по мене. | 2

НИЕ СМЕ ДЕЦА НА МАЙКАТА ЗЕМЯ

И ние сме деца на майката земя,
на майката земя, на Македония,
на нашата земя, на Македония.

И ние имаме право да живиме,
како и другите живот що живеят,
а ние страдахме, гладни умирахме.
Упора немахме правдини никакви,
богати барахме, та окови не найдохме
по урни меркаа та да не изгорат.
Обидени кръжат и кръвта ни пият,
а ние седиме горди умирахме,
горди умирахме не се предаваме.
Живот не жалехме, младостта си дадохме
за наште правдини, преди умираме. | 2

Парола имахме “Смърт или свобода”,
“Смърт или свобода” за Македония,
за Македония земя поробена.

Васка Илиева

САРДИСАЛЕ, САРДИСАЛЕ

Сардисале, Сардисале
Лешовският манастир,
сардисале, сардисале,
арнаути сардичари,
сардисале, сардисале
Лешовския манасти.

Го хванале, го хванале
Лешовският игумен,
каки попе игумене,
каде ти са комитите,
каки попе игумене
кай ги криеш комитите.

Абре паша Гюзюл паша,
яс комити не познавам. | 3
Абре паша шукри паша,
яс комити не познавам.

Се разлютил турския паша
го запалил манастирот,
се разлютил на Гоце Делчев | 2
я запалил чаршията.

БОЛЕН МИ ЛЕЖИ МИЛЕ ПОПЙОРДАНОВ

Болен ми лежи Миле Попйорданов, | 2
над глава му стои неговата майка, | 2
жални песни пее него споменува.

Стани ми стани Миле Попйорданов, | 2
твоите другари по сокаци одат, | 2
жални песни пеят тебе споменуват.

Неговите сестри во църно облечени, | 2
сватба ке прават брато ке женат, | 2
брато ке женат за църната земя.

Бог да го прости Миле Попйорданов, | 2
за народ се бори, за народ загина, | 2
за народ свободен, за Македония.

ТРЪГНАЛО МИ ЛУДО МЛАДО

Тръгнало ми лудо младо
на Солунски пазар
и на моме проговаря |
рачай порачувай. | 2

Рачай порачувай моме
що да ти донесам
цървено елече моме |
или герданче. | 2

Купи лудо купи младо
що ти сърце сака
що ти сърце сака лудо |
що го нема тука. | 2

ИМАЛА МАЙКА ЕДНО МИ ЧЕДО

Имала майка едно ми чедо,
едно ми чедо Никола.
С очи звездици, с лице трендафил, |
левенто чедо Никола. |
2

Припев:

Е... Никола, е... български юнак,
е... Никола, е... пирински орел.

Дотегнало му от чорбаджии
и тежко робство фашистко,
литнал Никола бой да се бие, |
с върли народни душмани. |
2

Припев:

Дом му станали Рила и Пирин,
църните нощи закрила,
знаме червено с ръце развело |
и млади момци повело. |
2

Припев:

СЛУШАЙ КАК ШУМАТ ШУМИТЕ

Слушай как шумат шумите буките. | 2
Слушай как шумат шумите буките,
плачат за войводата капетано. | 2

Другари верни другари, другари. | 2
Кога край село пойдете стигнете,
кога край село стигнете,
со коня да не тропате, тропате,
со коня да не тропате
со пушки да не фърлате, аман фърлате.

Да не ве чуе майка ми старата. | 2
Да не ве чуе майка ми,
ке ве праша за мене, аман за мене. | 2

Каде е син ми Костадин, Костадин, | 2
каде е син ми Костадин,
Костадин войводата, капетано. | 2

Син ти се майко ожени, ожени. | 2
Син ти се майко ожени
за една македонка, поробена. | 2

МОРЕ СОКОЛ ПИЕ

Море сокол пие |
вода на Вардаро. |
2

Припев:

Яне, Яне ле бело гърло.
Яне, Яне ле кротко ягне.

Море ой соколе |
ти юнашко пиле. |
2

Припев:

Море не виде ли |
юнак да премине. |
2

Припев:

Юнак да премине |
с девет люти рани. |
2

Припев:

Юнак да премине
с девет люти рани, | 2
сите куршумлии.

Припев:

А десета рана |
с нож прободена. |
2

Припев:

МЕРА СПОРЕД МЕРА

Ден денувам пътища потайни,
нощ нощувам пътища незнайни.
Нямам татко нито мама,
татко да ругае, | 2
мама да ридае.

Припев:

Леле моя ти Пирин планино, | 2
море черно цариградско вино.

С брат братувам мяра според мяра,
с благ благувам вяра зарад вяра.
Нямам братец ни сестрица,
братец да ме хвали, | 2
сестра да жали.

Припев:

Леле моя сабя халостия, | 2
море лута одринска ракия.

Бог богува, нека си богува,
цар царува, века ли царува.
Нямам либе първа обич мене да очаква,
мене да очаква и да ме оплаква.

Припев:

Леле моя пушка огнебойка, | 2
море тенка Солунска девойка.

ПАВЛЕ МИ ПИЕ

Павле ми пие, | 2
вино ем ракия. | 2

Той ми е изпил, | 2
три иляди гроша. | 2

Кога дойде време | 2
Павле да си плати,
Павле пари нема.

Му проговаря | 2
млада меанджийска. | 2

Де гиди Павле | 2
Павле пияницио. | 2

Ой я продай си | 2
твоя бърза коня. | 2

Ой я продай си | 2
твоя бърза коня. | 2

Па да си платиш | 2
вино ем ракия. | 2

ДЕ ГИДИ, ЛУДИ МЛАДИ ГОДИНИ

Де гиди луди млади години | 2
литнахте како сиви галаби. | 2

Барем се ерген мамо на одих | 2
убави моми мамо залюбих. | 2

Кацнахте на момини дворове | 2
скокнахте на момини скотове. | 2

Ергенлък мила мамо пашалък | 2
моминство мила мамо везирство. | 2

МОМЕ ДОНКЕ

Нели ти рекох, моме Донке
нели ти думах

да не любиш, моме Донке
Битолски ергени!

Они те лажат, моме Донке
они те мамат.
Они те лажат, Донке
с тия пусти пари.

Битолски ергени, Донке
все са майтапчии.
Они те ветат, Донке
нема да те вземат.

ДВАЙЦА НА ПРОШЕТКА

Дали знаеш либе
дали паметуеш
кога бехме двайца либе
двойца на прошетка.

Ах, колко е мачно
ах, колко е тажно
аз да те любам либе
друга да те вземе.

Нали ми викаше
нали се колнеше
аз не любам друго либе
само тебе душо.

Извади ножето
разпорай сърцето
тамо ке се найдеш либе
две сърца влюбени.

СЛЕЗОХ ДОЛУ ВО МААЗЕТО

Слезох долу во маазето
слезох долу во маазето
слезох долу во маазето
там си найдох невестето.

Там си найдох невестето
там си найдох невестето
там си найдох невестето
со краката към вратата.

Со краката към вратата
со краката към вратата
со краката към вратата
со главата под бочвето.

Со главата под бочвето
со главата под бочвето
со главата под бочвето
со устето под чепчето.

Що ке капне на земята
що ке капне на земята
що ке капне на земята
нека капне в устата

